

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้มีบทบัญญัติหลายประการไม่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาและคุ้มครองระบบสหกรณ์ ประกอบกับพระราชบัญญัติดังกล่าวได้รวมบทบัญญัติเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร ซึ่งสมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงเห็นสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่เดิม โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ ให้มีความเหมาะสม การปรับปรุงกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลสหกรณ์ การสร้างหลักประกันในการให้ความเป็นธรรมในการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์จากสหกรณ์โดยจัดให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ รวมถึงมีการเปลี่ยนแปลงนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด เพื่อความสะดวกในการกำกับ ดูแล กลุ่มเกษตรกร กำหนดให้กองทุนเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่บรรดาสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร กำหนดเรื่องสมาชิกสมทบเพื่อปลูกฝังอุดมการณ์สหกรณ์ให้แก่เด็กและเยาวชน และปรับปรุงระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ให้มีความต่อเนื่องในการบริหารงาน การกำหนดให้มีทุนรักษาเสถียรภาพระบบสหกรณ์ ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่บรรดาสหกรณ์ที่ขาดสภาพคล่อง หรือไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ได้ และการปรับปรุงแก้ไขบทกำหนดโทษให้มีความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์แสดงยอดทุนกลางและดอกผลในแต่ละปีให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยทราบ และให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแสดงรายการใช้จ่ายเงินจากดอกผลดังกล่าวในแต่ละปีให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งคัดเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการเงิน การตลาด การเกษตร กฎหมาย และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเสนอให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง ทั้งนี้หลักเกณฑ์ คุณสมบัติและวิธีการในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์และอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์

ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นผู้ช่วยนายทะเบียนสหกรณ์ประจำเขตพื้นที่หรือประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้เชี่ยวชาญหรือเทียบเท่าเป็นผู้ตรวจการสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) แต่งตั้งผู้สอบบัญชีตามมาตรา ๘๐ ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้ชำระบัญชี

และให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“บรรดาอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติหรือการดำเนินการอื่นใดพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนสหกรณ์อาจมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ช่วยนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์

มอบหมายให้ปฏิบัติการแทนได้ เว้นแต่การสั่งให้ระงับการดำเนินงานทั้งหมด หรือให้เลิกสหกรณ์ตาม (๕) การสั่งให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๔) หรือการตีความในข้อบังคับตามมาตรา ๔๕ นายทะเบียนสหกรณ์อาจมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์เท่านั้น”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ หรือบุคคลอื่นใดทำให้สหกรณ์เสียหาย ถ้าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีให้นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์หรือผู้ช่วยนายทะเบียนสหกรณ์ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ได้ โดยส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณารับว่าต่างให้สหกรณ์ และให้สหกรณ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ฟ้องคดีหรือการว่าต่างแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

ในกรณีพบว่าการกระทำของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์เป็นการกระทำโดยทุจริตต่อสหกรณ์หรือทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ต่อสมาชิก ให้สมาชิกสหกรณ์นั้นมียอำนาจแจ้งความร้องทุกข์แทนสหกรณ์ได้ด้วย”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือกรรมการ กระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน หรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับระเบียบของสหกรณ์อันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์เสียหาย หรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย ข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก

(๒) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๓) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว และให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจตามมาตรา ๒๓/๑ เพื่อแก้ไขความเสียหาย

ข้อบกพร่อง หรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก ตามวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๔) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับกรณีนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ สหกรณ์ใดจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นยังไม่เกินสามปีหรือมีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสองปี เมื่อสหกรณ์ร้องขอ หรือเมื่อปรากฏชัดแจ้ง ให้นายทะเบียนสหกรณ์ ร่องนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ช่วยนายทะเบียนสหกรณ์ตั้งผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรมส่งเสริมสหกรณ์หรือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ตามจำนวนที่เห็นสมควรเข้าร่วมช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

การช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องตามมาตรา ๒๒ (๓) ให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ จากสมาชิกที่เคยดำรงตำแหน่งกรรมการดำเนินการสหกรณ์นั้นมาก่อนจำนวนหกคน ผู้ตรวจการสหกรณ์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์อีกสามคน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและให้มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และให้อยู่ในตำแหน่งเก้าสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เฉพาะกิจปฏิบัติหน้าที่เสร็จแล้วให้ส่งมอบหน้าที่คืนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ถูกให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่กรณีสิ้นปีบัญชีสหกรณ์ให้คณะกรรมการสหกรณ์เฉพาะกิจจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งสมาชิกที่เคยดำรงตำแหน่งกรรมการดำเนินการสหกรณ์มาก่อนเป็นคณะกรรมการชั่วคราว มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง

ก่อนที่จะพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการชั่วคราวจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ

คณะกรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งตามวรรคก่อนให้ถือเป็นว่ากรรมการในวาระเริ่มแรก

หากปรากฏว่าระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งกรรมการในวาระเริ่มแรกในปีบัญชีนั้น มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน ให้กรรมการดังกล่าวดำรงตำแหน่งต่อไปอีกหนึ่งปีบัญชี”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๕/๑ การดำรงตำแหน่งของสมาชิกที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเฉพาะกิจหรือกรรมการชั่วคราวตามมาตรา ๒๓/๑ และมาตรา ๒๔ มิให้นำเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๐”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ คำสั่งใดๆ ตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ให้ผู้มีส่วนได้เสียอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สิ้นสุด”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๖/๓ และมาตรา ๒๖/๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๖/๑ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้ทรงคุณวุฒิใน

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมอบหมาย
จำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็น
เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะกรรมการพิจารณา
อุทธรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๒๖/๒ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียน
สหกรณ์ ที่ใช้อำนาจสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้บุคคลดังกล่าวส่งเอกสาร
หรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

มาตรา ๒๖/๓ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ของ
คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบวิธีพิจารณาอุทธรณ์สหกรณ์ตามที่คณะกรรมการ
พิจารณาอุทธรณ์กำหนดโดยความเห็นชอบรัฐมนตรี ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

มาตรา ๒๖/๔ ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณา
อุทธรณ์ได้ภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่รับคำสั่ง เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะกำหนดไว้เป็น
อย่างอื่น

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือพร้อมแนบเอกสารประกอบหลักฐานยื่นต่อ
เลขานุการคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ณ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร และยื่นสำเนา
อุทธรณ์ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ผู้ออกคำสั่ง

วิธีการยื่น ให้ส่งด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ก็ได้

ให้นายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ผู้ออกคำสั่ง ทำคำชี้แจงและส่ง
สำเนารายงานการตรวจสอบหรือเอกสารอื่นใดที่ใช้พิจารณาในการออกคำสั่งส่งไปยังเลขานุการ
คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาอุทธรณ์

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่
ได้รับอุทธรณ์ แล้วแจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์และนายทะเบียนสหกรณ์
หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ผู้ออกคำสั่งภายในห้าวันนับแต่วันที่มิคำวินิจฉัย

ในระหว่างการอุทธรณ์ ให้คำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์
มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ (๑) และ (๒) ผู้มีส่วนได้เสียอาจร้องขอทุเลาการบังคับต่อคณะกรรมการพิจารณา
อุทธรณ์ได้ แต่ในกรณีเป็นคำสั่งมาตรา ๒๒ (๓) และ (๔) มาตรา ๒๔ และ มาตรา ๒๕ ให้มีผลบังคับใช้ได้
ต่อไป”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ประเภทของสหกรณ์ ลักษณะ วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์แต่ละประเภทให้กำหนดโดยกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์โดยไม่ชักช้า

คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มีสิทธิยื่นคำอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งและให้นำความในมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๖/๓ และ ๒๖/๔ มาใช้บังคับแก่การยื่นอุทธรณ์โดยอนุโลม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้

สมาชิกสมทบต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งบรรลุนิติภาวะ และ

(ก) ต้องมีความสัมพันธ์ในฐานะบิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของสมาชิกสหกรณ์นั้น หรือ

(ข) ทำงานเป็นลูกจ้างชั่วคราวหรือพนักงานที่ได้รับเงินเดือนจากหน่วยงานที่มีบุคลากรของหน่วยงานนั้นกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์

(๒) กรณีเป็นบุคคลธรรมดาที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ เช่น นักเรียน นักศึกษา เด็กหรือเยาวชนในพื้นที่แดนดำเนินงานของสหกรณ์นั้น

(๓) คุณสมบัติอื่นตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคท้ายของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับแก่การแก้ไขเพิ่มเติม ข้อบังคับโดยอนุโลม เว้นแต่กรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วย เหตุผลเป็นหนังสือ ไปยังคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์นั้น โดยไม่ชักช้า และคณะกรรมการดำเนินการ มีสิทธิยื่นคำอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในหกสิบ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖(๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น หรือสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ผู้รับฝากเงิน หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคลากรหรือลูกจ้างไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้น เป็นสมาชิกของ สหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๐ ให้สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เกินสิบสี่คนซึ่งสหกรณ์ จัดให้มีการเลือกตั้งจากสมาชิกในวันประชุมใหญ่หรือภายในเจ็ดวันก่อนประชุมใหญ่

ประธานกรรมการอาจเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ หรือ เลือกกันเองในระหว่างกรรมการ ดำเนินการด้วยกันก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามข้อบังคับของแต่ละสหกรณ์

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วัน เลือกลง ในวาระเริ่มแรกเมื่อถึงกำหนดประชุมใหญ่สามัญประจำปีในแต่ละปี ให้กรรมการดำเนินการ สหกรณ์ออกจากตำแหน่งจำนวนหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการ ถ้าจำนวนกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วนหนึ่งในสามของ กรรมการดำเนินการสหกรณ์ทั้งหมด กรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่จะต้องออกจากตำแหน่งในปีแรก และปีที่สองโดยวิธีจับฉลาก และให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

กรรมการดำเนินการสหกรณ์ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกิน สองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการสหกรณ์แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาที่เหลืออยู่ในวาระของผู้ที่ตนแทน”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“การบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือผู้จัดการจะต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและคำนึงถึงผลประโยชน์สมาชิกเป็นหลัก

ถ้าการกระทำตามหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือผู้จัดการ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือบุคคลอื่น อันเกิดจากการกระทำที่ไม่อยู่ในขอบวัตถุประสงค์ หรือไม่อยู่ในอำนาจกระทำการของสหกรณ์ หรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือไม่ใช้ความเอื้อเพื่อสอดส่องในการดำเนินกิจการสหกรณ์ด้วยความระมัดระวัง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือผู้จัดการต้องรับผิดชอบร่วมกันในความเสียหายต่อสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับความเสียหายนั้น”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๓ ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

จำนวนผู้ตรวจสอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

บุคคลที่จะได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และต้องมีชื่อผู้พ้นจากวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการดำเนินการก่อนการเลือกตั้ง

ลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจสอบกิจการให้นำความในมาตรา ๕๒ มาบังคับใช้โดยอนุโลม”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔ ให้สหกรณ์จัดทำทะเบียน ดังต่อไปนี้

๑. ทะเบียนสมาชิกซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ ประเภท และที่ตั้งสำนักงานของสหกรณ์

(ข) ชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ของสมาชิก

(ค) วันที่เข้าเป็นสมาชิก

๒. ทะเบียนหุ้นซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ ประเภท และที่ตั้งสำนักงานของสหกรณ์

(ข) ชื่อของสมาชิกซึ่งถือหุ้น มูลค่าหุ้น จำนวนหุ้น และเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้ว

(ค) วันที่ถือหุ้น

ให้สหกรณ์เก็บรักษาทะเบียนตาม (๑) และ (๒) ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์และให้ส่งสำเนาทะเบียนนั้นแก่นายทะเบียนสหกรณ์ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียน

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกข้อความ “งบดุล” ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความ “งบการเงิน” แทนในทุกมาตรา

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๙ ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อสอบบัญชีของสหกรณ์

การสอบบัญชานั้น ให้ผู้สอบบัญชีปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีและตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒ สหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา ๗๑ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๒๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“การควบเข้ากันเป็นสหกรณ์เดียวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามประกาศที่นายทะเบียน
สหกรณ์กำหนด”

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.
๒๕๔๒

“มาตรา ๑๐๕/๑ เพื่อส่งเสริมระบบสวัสดิการและคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ ให้
ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศมีอำนาจร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ชีวิต
ของสมาชิกและครอบครัวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง และวรรคสามของมาตรา ๑๒๑ แห่ง
พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้สหกรณ์จังหวัด เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด ที่กลุ่มเกษตรกร
ตั้งอยู่ และมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สำหรับกรุงเทพมหานครให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร
พื้นที่ ๑ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒ เป็นนายทะเบียนกลุ่ม
เกษตรกรกรุงเทพมหานคร”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในหมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

หมวด ๑๐

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดใช้คำว่า “สหกรณ์” หรือ “กลุ่มเกษตรกร” ประกอบกับชื่อหรือส่วน
หนึ่งของชื่อในทางธุรกิจ โดยมีได้เป็นสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกร ที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละ
ห้าพันบาทจนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดทราบคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายสั่งการตามมาตรา ๑๗ หรือ คำสั่งของนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายตามมาตรา ๑๒๘ แล้วแต่กรณี ไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน หรือรายงานการประชุมของสหกรณ์ หรือชุมนุมสหกรณ์ หรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของกลุ่มเกษตรกรโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามมาตรา ๑๘ หรือขัดขวางหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายตามมาตรา ๑๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่จัดการรักษาทรัพย์สินของสหกรณ์ หรือไม่ส่งมอบทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นของสหกรณ์ให้แก่ผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๗๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท แต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งการ ตามมาตรา ๒๒ ซึ่งถึงที่สุดโดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในกรณีที่มีการอุทธรณ์คำสั่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓/๑ กรรมการหรือผู้จัดการของสหกรณ์ผู้ใดดำเนินกิจการของสหกรณ์ นอกขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการของสหกรณ์ที่จะพึงดำเนินการได้ตามกฎกระทรวงที่ออกตามความใน มาตรา ๓๓ วรรคท้าย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓/๒ กรรมการหรือผู้จัดการของสหกรณ์ผู้ใดดำเนินกิจการของสหกรณ์โดย ผิดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และการดำเนินกิจการนั้นเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน หรือ ความมั่นคงของรัฐ กรรมการ หรือผู้จัดการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓/๓ ในกรณีที่สหกรณ์กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ หรือผู้จัดการสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้ลงมติให้สหกรณ์ดำเนินการหรืองดเว้นการดำเนินการ หรือเป็นผู้ดำเนินการ หรือรับผิดชอบในการดำเนินการนั้น ได้กระทำความผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใด ๆ โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๑ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการแต่งตั้งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๒ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนสิ้นสุดปีบัญชีในปีที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และข้อบังคับใดที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับต่อไปโดยไม่ต้องไปยื่นขอจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

เมื่อกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่สิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ต้องพ้นตำแหน่งออกเป็นจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด หากมีจำนวนที่สิ้นสุดวาระเกินกว่าจำนวนดังกล่าวให้จับสลากครบตามจำนวนหนึ่งในสามของคณะกรรมการทั้งหมดเพื่อสิ้นสุดวาระ

การดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการชุดใหม่ให้ดำรงตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งตามมติที่ประชุมใหญ่ในการเลือกตั้งคราวนั้นโดยที่ประชุมใหญ่กำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๐ และให้สหกรณ์นำมติดังกล่าวนี้ไปยื่นขอจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับต่อไป

มาตรา ๓๓ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้โอนเรื่องพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งที่ค้างพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติทั้งหมดไปให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เพื่อดำเนินการต่อไป

นายกรัฐมนตรีน